

Karlskoga Idrottsgymnasium
info@karlskogagymnasium.se

Rektorn vid den fristående gymnasieskolan Karlskoga Idrottsgymnasium
anna.heinemann@karlskogagymnasium.se

Beslut för gymnasieskola

---

efter tillsyn i den fristående gymnasieskolan
Karlskoga Idrottsgymnasium
i Karlskoga kommun

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Karlskoga Idrottsgymnasium

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlskoga kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Karlskoga Idrottsgymnasium besöktes av Skolinspektionen den 13 och 17 december 2012.

Fakta om skolan

Karlskoga Idrottsgymnasium har vid tillsynsbesöket 116 elever. Skolan erbjuder från och med läsåret 2011/2012 två nationella program; ekonomiprogrammet (EK) samt samhällsvetenskapsprogrammet (SP) med profil idrott.

Verksamheten startade läsåret 2006/2007 som Walthers gymnasium. År 2009 bytte skolan namn till Karlskoga Idrottsgymnasium. Huvudman för skolan är Karlskoga Idrottsgymnasium AB med organisationsnummer 556782-3611.

Karlskoga Idrottsgymnasium utgör en skolenhet med en rektor och en biträdande rektor som även har viss undervisning i sina tjänster. På skolan finns ytterligare åtta anställda lärare samt sex tränare. Vid skolenheten finns även en skolsköterska. Skolan är förlagd till en folkhögskola belägen i Karlskoga kommun. Skolan disponerar ett antal byggnader och eleverna erbjuds lunch i folkhögskolans matsal.

Nationell statistik visar sjunkande resultat de senaste fyra åren. Genomsnittligt betygspoäng år 2012 är 12,6 (jfr rikets 14,0). 83 procent av eleverna erhöll grundläggande behörighet till universitet och högskolestudier (jfr rikets 87 procent). Andelen elever som fullföljer utbildningen inom fyra år var samma år 86 procent (jfr rikets 77 procent). Det är stor skillnad på kvinnor och mäns resultat. År 2012 var den genomsnittliga betygspoängen 13,5 för kvinnorna och 10,0 för männen (jfr rikets 14,7/13,3).

Helhetsbedömning

Karlskoga Idrottsgymnasium bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de krav som författningarna ställer. Skolan präglas av en lugn miljö och det pågår ett arbete med skolans värdegrund i vilket eleverna är mycket aktiva.

Tillsynen visar dock att kunskapsresultaten under de senaste åren har sjunkit och inte heller är utgångspunkt i skolans kvalitetsarbete. Lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling på individnivå men det finns inga sammanställningar av kunskapsresultaten över tid och på ämnes-, program-, grupp- och klassnivå. Därmed saknas viktiga redskap att följa upp hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar resultaten. Huvudmannen är inte heller tydlig med vilka underlag som ska samlas in och analyseras för att kunna planera förbättringsinsatser.

Inom ramen för den individualiserade undervisningen ger lärarna eleverna möjlighet till stöd i de olika kurserna. Skolan utreder även elevers behov och fattar beslut enligt

författningarnas krav. Då åtgärdsprogrammen inte utgår från målen i läroplanen och kursplanernas krav saknas dock möjlighet att följa upp och utvärdera vilka resultat insatta åtgärder leder till för elevens kunskapsutveckling. Elever som är i behov av studiehandledning på sitt modersmål erbjuds inte heller det och skolan saknar specialpedagogisk kompetens.

Anmärkningsvärt är att flertalet av de brister som Skolinspektionen redovisar i detta beslut är brister som även framkom vid Skolverkets utbildningsinspektion år 2008.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Karlskoga Idrottsgymnasium att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 22 april 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Karlskoga Idrottsgymnasium måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Säkerställa att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Säkerställa att rektorn ser till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Studiehandledning på modersmålet

Av skollagen framgår att om det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapsmål som anges i kursplanerna eller om eleven av andra skäl behöver särskilt stöd och om utredningen visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Studiehandledning på modersmålet är ett särskilt stöd. En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Av tillsynen framkommer att det på Karlskoga Idrottsgymnasium finns elever som befaras inte kommer att nå kunskapskraven i de nationella programmens ämnen på grund av bristande kunskaper i det svenska språket och har behov av särskilt stöd i form av studiehandledning på modersmålet.

Rektorn måste säkerställa att en elev ges studiehandledning på modersmålet om eleven har behov av det.

Åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammen ska det framgå vilka behoven är samt hur de ska tillgodoses.

Karlskoga Idrottsgymnasium tillämpar flera åtgärder för att möta olika elevers behov av särskilt stöd. Elevers behov utreds i de flesta fall skyndsamt och rektorn fattar beslut enligt författningarnas krav. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av beskrivs inte alltid elevens behov och åtgärder utifrån målen i läroplanen och framförallt inte de olika kursplanernas krav. Detta innebär att det inte går att följa upp och utvärdera vilka resultat de insatta åtgärderna har lett till för elevens kunskapsutveckling.

Rektorn måste säkerställa att det av åtgärdsprogrammen tydligt framgår hur åtgärder relateras till läroplanens mål och kursplanernas kunskapskrav och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning

3 kap. 9 § 2010 års skollag

9 kap. 9 § 2010 års gymnasieförordning

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Karlskoga Idrottsgymnasium måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Huvudmannen och rektorn måste ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Motivering

Av skollagen framgår att varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen uppfylls. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs.

På Karlskoga Idrottsgymnasium genomförs ett årligt kvalitetsarbete som till delar motsvarar skollagens intentioner. Tillsynen visar dock att rektorn och lärarna inte tar de nationella målen och skolans kunskapsresultat som utgångspunkt i analysen av skolenhetens förbättringsbehov eller för planering av utvecklingsarbetet. Skolan gör en analys av skillnaden mellan resultaten på ämnesprov och slutbetyg men saknar sammanställningar av kunskapsresultaten på såväl ämnes-, program-, grupp- och klassnivå eller över tid. Därmed saknas viktiga redskap för att följa upp vilka följder organisationen av undervisningen får och hur arbetssätt och metoder i undervisningen påverkar elevernas lärande och utveckling. Det finns då inte heller underlag för att kunna planera förbättringsinsatser. Huvudmannen är inte heller tydlig med vilka underlag som ska samlas in, hur det ska göras, när det ska göras eller vilket syftet är.

Sammantaget behöver huvudmannen och rektorn se till att skolans kvalitetsarbete innefattar analys och bedömning av såväl skolans kunskaps- som värdegrundsresultat med fokus på de nationella målen och undervisningens kvalitet.

Författning

4 kap. 4–6 §§ 2010 års skollag

Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/Lpf 94 2.6 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning**Bedömning**

Karlskoga Idrottsgymnasium måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Säkerställa att det för eleverna finns en elevhälsa som omfattar specialpedagogiska insatser.
- Säkerställa att en elev som har ett annat språk än svenska som modersmål får läsa svenska som andraspråk i stället för svenska.

Motivering*Elevhälsan*

Av skollagen framgår att det för eleverna i gymnasieskolan ska finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Karlskoga Idrottsgymnasium har inte någon personal som är utbildad speciallärare eller specialpedagog. Skolan har en anställd skolsköterska. Vid behov köps insatser in av externa läkare och/eller psykologer. Av tillsynen framkommer att lärarna på skolan får ansvara för de specialpedagogiska insatserna. Dessa har dock ingen specialpedagogisk kompetens och ges inte heller någon möjlighet att konsultera någon specialpedagog.

Sammantaget måste huvudmannen säkerställa att skolans elever har tillgång till specialpedagogiska insatser.

Svenska som andraspråk

Av gymnasieförordningen framgår att en elev som har ett annat språk än svenska som modersmål ska få läsa svenska som andraspråk som gymnasiegemensamt ämne i stället för svenska.

Vid tillsynen framkommer att det finns en elev på Karlskoga Idrottsgymnasium som av rektor och lärare på skolan bedömts behöva läsa svenska som andraspråk i stället för svenska. Skolan erbjuder inte eleven att läsa svenska som andraspråk.

Rektor måste säkerställa att elever som har ett annat språk än svenska erbjuds att läsa svenska som andraspråk i stället för svenska.

Författning

2 kap. 25 § 2010 års skollag

4 kap. 11 § 2010 års Gymnasieförordning

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Karlskoga Idrottsgymnasium en anmärkning.

Karlskoga Idrottsgymnasium ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 22 april 2013.

Trygghet och studiero**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolan har inte en plan mot kränkande behandling som innehåller slutsatser från en aktuell kartläggning av verksamhetens behov samt en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmännen ska se till att det inom ramen för varje särskild skolenhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Det ska varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande plan.

Karlskoga Idrottsgymnasium har en plan mot kränkande behandling, Likabehandlingsplanen. Planen saknar ett förebyggande arbete med konkreta åtgärder som utgår specifikt från en kartläggning utifrån skolans specifika behov och saknar därmed koppling till den dagliga verksamheten. Vidare saknas en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från det föregående året har genomförts.

Sammantaget behöver rektorn säkerställa att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav. Det möter inga hinder att flera samverkande/samordnade skolenheter i koncernen upprättar en gemensam plan mot diskriminering och kränkande behandling. Dock måste varje ingående skolenhets särskilda behov och förutsättningar tydligt framgå. De förebyggande åtgärder som ska genomföras eller påbörjas under året ska även beskrivas så att de kan utvärderas i nästkommande plan.

Författning

6 kap. 8 § skollagen 2010 års skollag

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Eleverna erbjuds inte individuellt val i enlighet med författningen.

Motivering

Av gymnasieförordningen framgår att eleverna har rätt att som individuellt val läsa en kurs i idrott och hälsa utöver vad som finns på studievägen och minst en kurs i estetiska ämnen.

Eleverna på Karlskoga Idrottsgymnasium erbjuds kurser i idrott och hälsa utöver vad som finns på studievägen. Skolan erbjuder dock ingen kurs i estetiska ämnen inom ramen för det individuella valet

Huvudmannen måste säkerställa att eleverna som individuellt val även erbjuds minst en kurs i estetiska ämnen.

Författning

4 kap. 7 § pkt. 2 2010 års gymnasieförordning

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredarna Mikael Ejerblom, Yvonne Hoffmann och Inga-Lill Nilsberth samt enhetschef Gunnar Olausson.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Helena Boëthius
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).